

รายการวิทยุฟันทอล์ค
เรื่อง การดูแลช่องปากขณะตั้งครรภ์
ผู้เขียนบทความ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิง ดร.สดใส วิโรจนศักดิ์

ในหญิงตั้งครรภ์พบว่ากว่า 60-75% เป็นโรคปริทันต์ชนิดโรคเหงือกอักเสบและโรคปริทันต์อักเสบขั้นต้น ในสภาวะตั้งครรภ์ร่างกายจะมีระดับฮอร์โมนเปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้เหงือกอักเสบมีความรุนแรงมากขึ้น เลือดออกได้ง่ายขึ้นและเหงือกบวมโตมากกว่าปกติได้ โดยเฉพาะในหญิงตั้งครรภ์ที่ดูแลอนามัยช่องปากได้ไม่ดี และมีคราบไบโอฟิล์มและหินน้ำลายสะสมรอบตัวฟัน

ในสภาวะตั้งครรภ์ ว่าที่คุณแม่มักทานอาหารบ่อยขึ้นและยังมีการอาเจียนจากการแพ้ท้อง ทำให้มีเศษอาหารตกค้างในช่องปากมากขึ้น เป็นแหล่งอาหารให้เชื้อแบคทีเรียทำให้มีปริมาณเชื้อสะสมในช่องปากมากขึ้น ส่งผลให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดฟันผุและเหงือกอักเสบรุนแรงมากขึ้น ซึ่งถ้าว่าคุณแม่มีเชื้อในช่องปากกลุ่มก่อโรครำมะนาดร่วมด้วย อาจพบว่าเป็นโรคปริทันต์อักเสบหรือรำมะนาดที่ลุกลามเร็วขึ้น อาจพบเหงือกบวมเป็นหนองฟันโยก ซึ่งเป็นสาเหตุให้ต้องถอนฟันได้ถ้าโรคลุกลามถึงปลายรากฟัน

เชื่อก่อนโรคฟันผุและโรคปริทันต์จากคุณแม่สามารถส่งผลต่อลูกน้อยในครรภ์ได้ ถึงแม้เชื่อจะไม่สามารถผ่านรกไปยังทารกโดยตรง แต่สารสื่ออักเสบจากการเป็นโรคปริทันต์อักเสบส่งผลต่อกล้ามเนื้อดลูกให้บีบตัวทำให้เกิดภาวะคลอดก่อนกำหนด และเด็กมีน้ำหนักแรกคลอดน้อยกว่าเกณฑ์ หรือน้อยกว่า 2,000 กรัม และเมื่อลูกน้อยคลอดออกมาแล้วยังมีความเสี่ยงได้รับเชื่อก่อนโรคฟันผุและโรคปริทันต์จากคุณแม่โดยตรงจากการป้อนอาหารหรือสัมผัสสิ่งปนเปื้อนน้ำลายคุณแม่ ซึ่งเชื่อก่อนโรคเหล่านี้จะทำให้เด็กน้อยเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะมีฟันผุและเป็นโรคปริทันต์ได้ง่ายเมื่อฟันงอกขึ้นในช่องปาก ส่งผลระยะยาวต่อสุขภาพช่องปากของลูกของคุณแม่

การดูแลรักษาช่องปากตั้งแต่ยังตั้งครรภ์จึงมีความสำคัญต่อสุขภาพทั้งของคุณแม่และลูกน้อย ระหว่างตั้งครรภ์ คุณแม่ควรแปรงฟันและใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำทุกวัน การแปรงฟันเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอที่จะกำจัดเชื่อก่อนโรคในช่องปากได้เพราะเชื้อโรคตามซอกฟันยังคงค้างอยู่ การใช้ไหมขัดฟันร่วมด้วยจะช่วยลดปริมาณเชื้อลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเข้ารับการรักษารโรคปริทันต์ด้วยการขูดหินน้ำลายเกลารากฟัน และอุดฟัน ตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์ในเดือนที่ 4-6 จะช่วยลดจำนวนเชื่อก่อนโรคในช่องปากให้มากที่สุด ทำให้สุขภาพช่องปากของคุณแม่ดีขึ้น และสุขภาพร่างกายลูกก็แข็งแรง